

En likvärdig skola för alla - en realitet eller utopi ?

Lpo94:

Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform skall vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas (1 kap. 2 §).

Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen skall utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser skall fördelas lika. Hänsyn skall tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns också olika vägar att nå målet. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla.

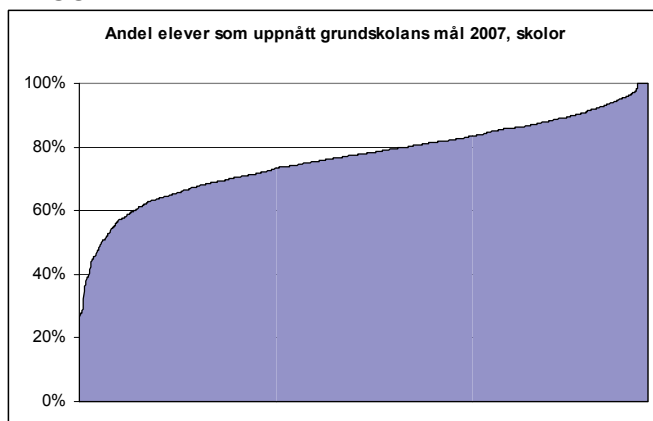
En utgångspunkt för Föräldraalliansens arbete är att varje elev i enlighet med styrdokumentet skall ges möjlighet att uppnå grundskolans mål.

Inför hearingen den 8 februari 2008 redovisar vi statistik som belyser betydande skillnader mellan olika kommuners och skolors resultat, förutsättningar, resurser och kostnader.

- Sedan det senaste mål och resultatstyrda systemet infördes har omkring en fjärdedel av eleverna inte uppnått grundskolans mål och en tiondel är inte behöriga att söka nationellt program på gymnasieskolan.
- Andelen elever som uppnått grundskolans mål varierar på kommunnivå från 57 % till 95 %.
- Flickor har betydligt högre meritvärde än pojkar.
- 24,3 % av eleverna i kommunala skolor och 19,4 % i fristående skolor uppnådde inte målen i ett, fler eller alla ämnen 2007.
- Elevsammansättningen i kommunerna är mycket varierande. Andelen elever som läser SVA varierar från 0 % till 30 % och det modellberäknade SALSA-värdet varierar från 61 % till 91 %.
- Lärartätheten varierar från 6,1 till 11,8 lärare per 100 elever och andelen behöriga lärare från 72 % till 99 %.
- Avvikelsen mellan modellberäknad måluppfyllelse och verklig varierar från -16 % till + 17 %.
- Kostnaden per elev för undervisning varierar från 29 900 till 63 800 kronor och kostnaden per elev exkl. lokalkostnader varierar från 48 000 till 90 200 kronor.

Källor: Skolverkets öppna databaser: SIRIS,
SALSA och jämförelsedatabasen.
www.skolverket.se

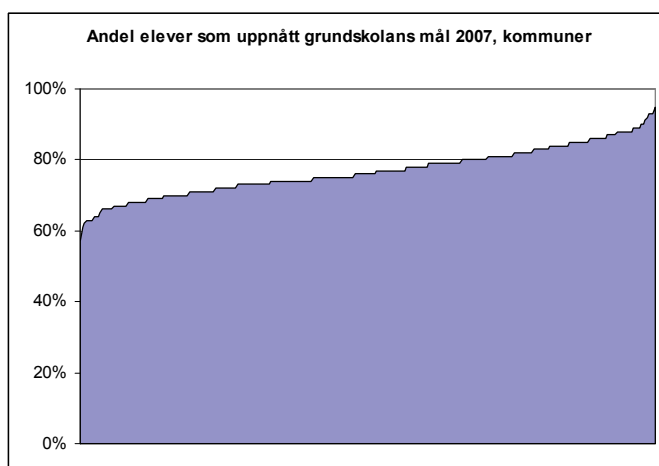
RESULTAT

Figur 1

Diagrammet omfattar 1 217 kommunala skolor och 227 fristående skolor. Av dessa har 8 kommunala och 18 fristående skolor uppnått 100 % måluppfyllelse, dvs. varje elev har uppnått grundskolans mål.

(81 kommunala och 120 fristående skolor med färre än 10 elever i avgångsklass eller skolor endast inriktade på elever i behov av särskilt stöd ingår inte.)

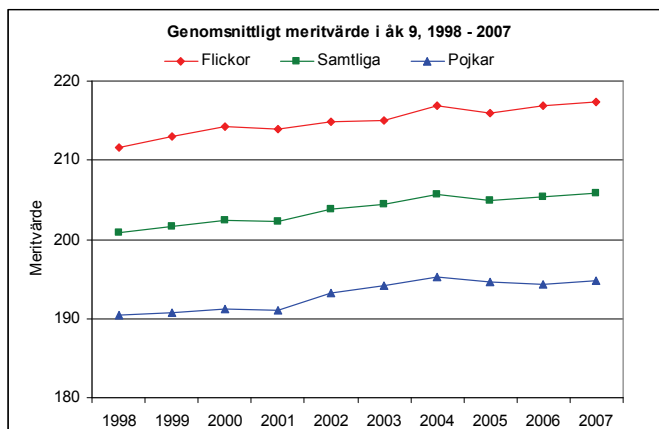

Figur 2

Diagrammet visar andel elever som uppnått grundskolans mål fördelade på kommuner.

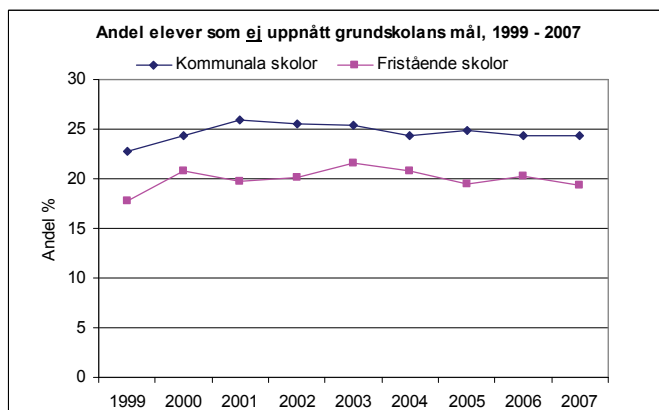
Lägsta andel elever som uppnått målen är 57 % (Perstorp) och högsta andel är 95 % (Ydre).

2007 var det ca. 30 000 elever som inte uppnådde grundskolans mål, varav ca. 28 000 i kommunal skola.

Figur 3

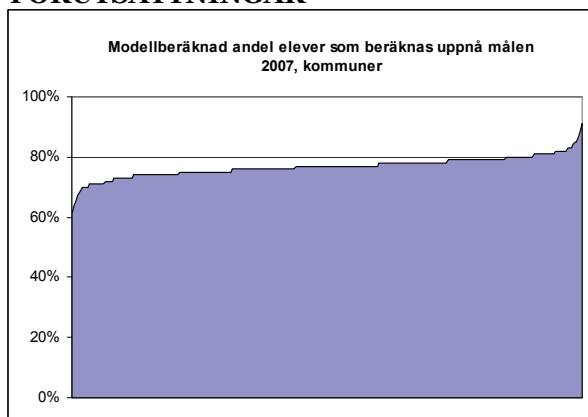
Figuren visar genomsnittligt meritvärde för flickor, pojkar och samtliga under åren 1998 – 2007. År 2007 erhöll flickor 217,4 och pojkar 194,8. Skillnaden mellan flickors och pojkars meritvärde är 22,6 poäng.

Figur 4

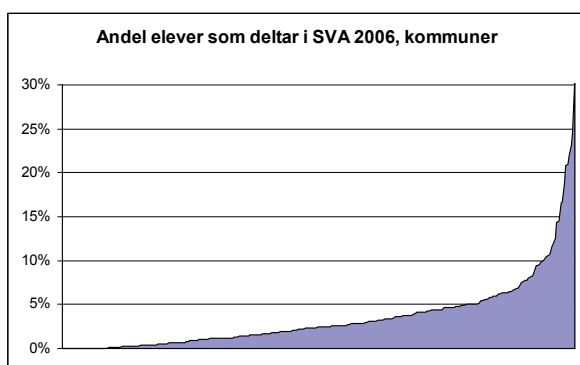
Diagrammet visar andel elever som ej uppnått målen i ett fler eller alla ämnen 1999 – 2007. År 2007 var andelen i kommunala skolor 24,3 % och i fristående skolor 19,4 %. Skillnaden är 4,9 %.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Figur 5

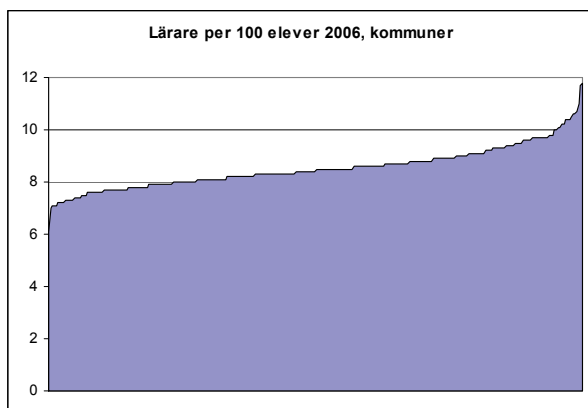
Diagrammet visar modellberäknad andel elever enligt SALSA som beräknas uppnå målen 2007 fördelade på kommuner. Lägsta modellberäknade värde erhåller Botkyrka (61 %). Högsta värde erhåller Danderyd (91 %)

Figur 6

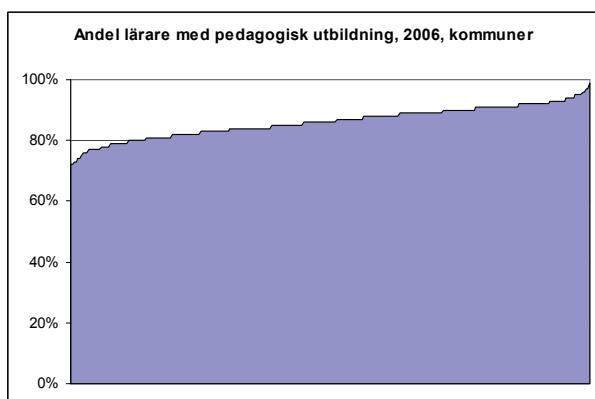
Figuren visar andel elever som läser svenska som andraspråk. 19 kommuner har fler än 10 % av eleverna som läser SVA, högst andel har Botkyrka (30,7). 26 kommuner har ingen elev som deltar i svenska som andraspråk.

RESURSER

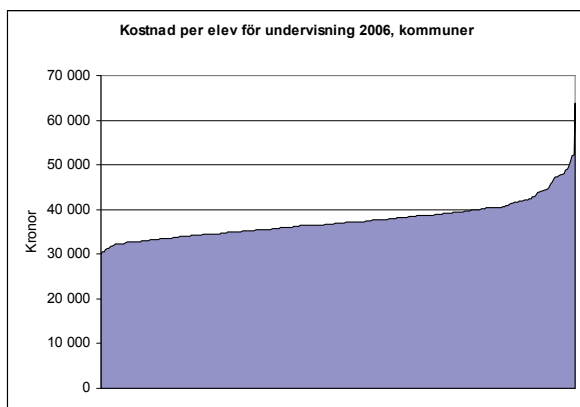
Figur 7

Diagrammet visar lärartäthet som antal lärare (heltidstjänster) per 100 elever. Lägst antal har Sollefteå (6,1 lärare per 100 elever) och högsta antal har Överkalix (11,8).

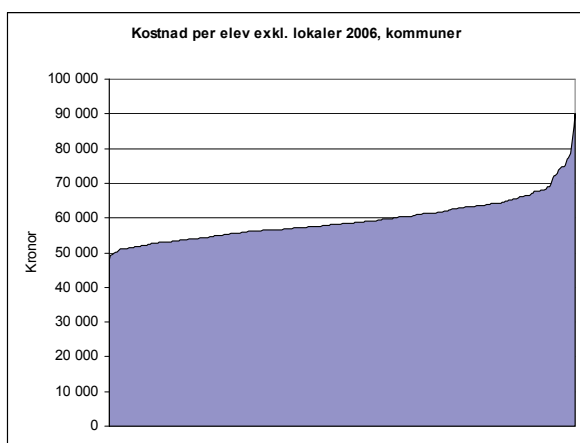
Figur 8

Figuren visar andel lärare med pedagogisk utbildning, Högsta andel har Övertorneå (99 %) och lägst andel har Ekerö och Värmdö (72 %).

Figur 9

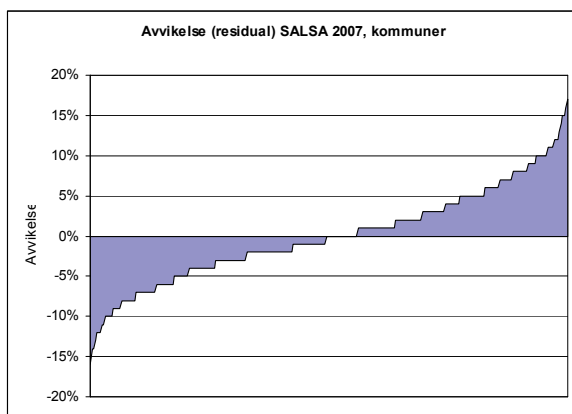
Diagrammet visar kostnad per elev för undervisning, i huvudsak lärarlöner. Hösta kostnaden har Arjeplog med 63 800 kronor. Lägsta kostnad har Arvika med 29 900 kronor per elev. Genomsnitt för samtliga kommuner är 37 700 kronor.

Figur 10

Diagrammet visar kostnad per elev exklusive lokaler 2006. Högsta kostnad har Vilhelmina med 90 200 kronor per elev, Lägsta kostnad har Ängelholm med 48 000. Genomsnitt för hela riket är 58 800 kronor.

JÄMFÖRELSE

Figur 11

Figuren visar skillnad mellan modellberäknat antal elever som förväntas uppnå målen och det verkliga utfallet enligt SALSA fördelat på kommunnivå. Lägsta avvikelse (residual) är -16 % (Kalix) och högsta avvikelse är +17 % (Ydre).

Nedan redovisar vi i tabellform några variabler för Vaxholm som kom först i Föräldraalliansen kommunala grundskoleindex i Stockholms län 2007 och Haninge som kom sist.

Trots att Haninge har ett svårare utgångsläge (modellberäknad SALSA) har man en lägre lärartäthet än Vaxholm. Vaxholm uppnår 85 % måluppfyllelse vilket innebär en positiv avvikelse om 6 %. Haninge uppnår 64 % måluppfyllelse vilket innebär en negativ avvikelse om 8 %. Kostnaderna per elev är i likartade.

	SALSA			Lärare per 100 elever		Kostnad per elev	
	Modellberäknat	Uppnått	Residual		exkl. SVA och modersm.	för undervisning	exkl. lokaler
Haninge	71%	64%	-8%	7,9	7,8	37 900	57 900
Vaxholm	79%	85%	6%	8,4	8,4	36 100	59 400